

17.05.2021

Strategi for klimatilpasning i Ishøj

Strategi for klimatilpasning i Ishøj skal understøtte Ishøj Kommunes Miljø- og Klimapolitik og udfolder dermed visionen om, at klimatilpasning bliver en integreret del af kommunens planlægning og projekter.

Med en klimatilpasningsstrategi arbejder vi strategisk for, at håndteringen af vand i natur- og byområder gøres til et potentiale frem for et problem, og at det tilføjer nogle rekreative kvaliteter, der skaber glæde og værdi for byens borgere, besøgende og virksomheder.

Baggrund

Klimatilpasning handler aktuelt om at tilpasse sig de forandringer, der opstår som følge af ændringer i det danske klima. I Ishøj kommune handler klimatilpasning om at håndtere øgede vandmængder og derved forebygge oversvømmelser. De øgede vandmængder ses i Ishøj i form af ændrede nedbørsmønstre, stigende grundvandsstand og stigende vandstand i hav og vandløb. I fremtiden er det ikke utænkeligt, at klimatilpasning i Ishøj kommer til at handle om andet end vand.

Ishøj Kommune er allerede godt i gang med klimatilpasning. Formålet med "Strategi klimatilpasning" er at give et samlet overblik over kommunens igangværende indsatser på området.

Ishøj Kommune arbejder i dag med klimatilpasning via følgende planer og indsatser:

Klimatilpasningsplan som har skabt overblik og systematiseret kommunens klimatilpasningsindsats ved at kortlægge oversvømmelsestruede områder, samt ved at identificere effektive klimatilpasningstiltag. *Risikostyringsplan* som sætter fokus på at sikre kommunen mod havoversvømmelser fra Køge Bugt før, under og efter en oversvømmelse. *Kommuneplan, lokalplaner og vandløbsregulativer*, som sætter de overordnede rammer og retningslinjer for, at der på det tidlige planlægningsstadium tages stilling til, hvor og hvordan der skal gøres plads til vandet i det bebyggede miljø, og hvor der kan skabes plads til opstuvning af vand i det åbne land og i naturområderne. *Spildevandsplan*, som sætter rammerne for, hvor meget regnvand der fx må afledes, og for hvad Ishøj Forsyning må lave. Dertil kommer, at der laves *konkrete projekter i samarbejde med Ishøj Forsyning*, der også har lavet en klimatilpasningsplan for kommunen.

Vision

Der eksisterer en række lovkrav, der regulerer kommuners indsats inden for klimatilpasning. Ishøj kommune ønsker, ud over at overholde de gældende lovkrav, at bruge klimatilpasning aktivt som et værktøj til at skabe flere grønne og rekreative løsninger til gavn for kommunens borgere.

Ishøj Kommune er som kystkommune særligt sårbar over for følgerne af både højvande i Køge Bugt, mere nedbør og stigende grundvand, hvilket samlet set vil kunne medføre hyppigere oversvømmelser i kommunen. På den baggrund er det visionen, at hele vandkredsløbet tænkes med, når kommunens klimatilpasning skal planlægges og udføres.

Ishøj Kommune arbejder allerede med klimatilpasning, og det fortsættes der med. Klimatilpasning skal fremover være en integreret del af kommunens planlægning og projekter. I stedet for at anskue klimatilpasning som et problem, skal det ses som en værdi, der tilfører kvalitet til by- og naturområderne. Klimatilpasning giver nye muligheder for at anvende vand i kommunens byer og parker, ved at tilbageholde, forsinke og styre regnvandet frem for kun at øge kapaciteten af kommunens afløbssystemer. Der skal i fremtiden skabes flere grønne og rekreative løsninger i form af positive ændringer af landskabet og via skabelse af nye bassiner og vådområder, der kan tilbageholde både den ekstreme regn og de generelt øgede vandmængder og tilføre kvalitet og nye rekreative muligheder.

Kommunen ønsker at inddrage borgere og virksomheder i klimatilpasningsindsatsen, fordi både borgere og virksomheder spiller en central rolle og har et medansvar, når vandet skal håndteres på private grunde.

Nedbør

Kraftigere og mere intense regnhændelser betyder, at der skal tænkes i løsninger, der håndterer de øgede regnmængder. Der er behov for gradvist at tilpasse afløbssystemer, vandløb, veje, diger og arealanvendelsen generelt til det fremtidige klima. Ishøj Kommune gør allerede meget for at tilpasse kommunen til de øgede regnmængder via Spildevandsplaner, Lokalplaner, Vandløbsregulativer, tilslutnings- og udledningstilladelser, og den indsats skal fortsætte.

Stigende vandstand i hav og vandløb

Stigende vandstand i havet betyder, at kommunen i de kommende år skal have et øget fokus på kystbeskyttelse. Strandparken blev bygget som et rekreativt klimatilpasningsprojekt i starten af 1980'erne. Stigende havvandsstigninger samt voldsommere storme betyder, at Strandparken skal opgraderes, og at digerne skal hæves. Der er igangsat en udviklingsplan for Strandparken, der netop skal muliggøre dette og samtidig skal modernisere mulighederne for den rekreative brug af Strandparken til glæde for borgerne. Visionen står på tre søjler: kystsikring, natur og friluftsliv, og kystsikringen ses i tæt sammenhæng med de to andre søjler, idet den netop skal være "naturlig" og kunne anvendes rekreativt. De forebyggende indsatser i Strandparken og strandområdet skal indgå i risikostyringsplanen og samtænkes med kommunens øvrige planer samt med kommunens og Ishøj Forsynings investeringer.

Handleplan – Klimatilpasning

Planlægning generelt

Ved planlægning af byudvikling, fortætning af eksisterende by, særlige tekniske anlæg eller ændret arealanvendelse mv. skal der foretages en vurdering af oversvømmelsesrisiko og muligheder for afværgeforanstaltninger.

Ved detailplanlægning i oversvømmelsestruede områder skal det sikres, at områderne disponeres, så nybyggeri mv. ikke bliver truet af grundvand, regnvand og havvand.

Arealer, der er i væsentlig risiko for oversvømmelse, skal friholdes for ny bebyggelse, medmindre der planlægges for tilstrækkelige afværgeforanstaltninger.

Afvanding skal indgå i fremtidige kommunale planer. Der skal eksempelvis indarbejdes områder, der kan benyttes til kontrollerede oversvømmelser, rekreative områder med flere funktioner og etablering af våde enge for at fremme naturoplevelserne i kommunen.

Ved nybyggeri, større renoveringer og befæstning af større arealer skal det sikres, at vand kan løbe hen og opsamles der, hvor det gør mindst skade.

Der skal i fremtiden være større fokus på, at der skal skabes plads til tilbageholdelse og rensning af regnvandet.

Ved planlægning generelt tænkes tilgængelighedspanelet med tidligt i processen, så projekter forbundet med klimatilpasning også har fokus på tilgængelighed.

Klimatilpasningsstrategien udspringer også med fokus i sundhed. Sundhedsaspektet skal tænkes sammen med klimatilpasningen ved projekter vedrørende legepladser, ved bænke og andre arealer.

formaterede: Schweizertysk (Schweiz)

Lokalplaner

Generelt skal der i lokalplanlægningen indarbejdes plads til regnvandet, hvor de oversvømmelsestruede arealer bør indgå i regnvandshåndteringen. Tekniske anlæg til regnvandshåndtering og klimatilpasning skal som udgangspunkt indgå i rekreative, arkitektoniske og/eller funktionelle løsninger, som en integreret del af det aktuelle område.

Risikostyringsplan

Der forventes vedtaget en ny risikostyringsplan i 2022.

Vandløb, søer og kystvande

Vandløb, søer og kystvande skal være rekreative oaser og samtidig fungere som gode levesteder for dyr og planter. Der arbejdes for at skabe fri passage i vandløbene, og hvor det er muligt, skal der skabes et naturligt forløb.

Vandløb skal indrettes til fremtidens klimaudfordringer under hensyntagen til, at vandløbene

forsat kan forbedres miljømæssigt og leve op til målsætninger i vandplanlægningen. Helt konkret er kommunen i gang med et projekt af denne type i Lille Vejleå.

Der skal arbejdes med at skabe det planmæssige lovgrundlag for at gennemføre klimatilpasningen gennem Risikostyringsplan, Spildevandsplan og Vandløbsregulativer.

Borgere og virksomheders rolle

Der ønskes udarbejdet et katalog med ideer til, hvordan kommunen i fremtiden kan støtte borgere og virksomheder i at tage et øget ansvar for håndtering af vand på private grunde og i lokalområderne. Her kan blandt andet sættes fokus på lokal afledning af regnvand ved at se på befæstelsesgraden på private grunde, så der sker øget nedsivning af regn- og overfladevand. Det kan eksempelvis ske via en kampagne, der opfordrer borgere og virksomheder til involvering.

Konkrete projekter

Ishøj Søpark

En oprensning af Ishøj Sø skal give merværdi til området. Ishøj Søpark har allerede stor rekreativ værdi, og en eventuel gentækning af Baldersbækkens forløb samt placering af multifunktionelle regnvandsbassiner, kan højne kvaliteten endnu mere.

Strandparken

Ishøj Kommune ønsker at skabe en fortsat attraktiv strandpark med en bred vifte af tilbud for borgere og gæster året rundt. Ishøj Kommunes kystsikring vil kun give mening, hvis der også sker en sikring hos nabokommunerne. Derfor skal Ishøjs arbejde koordineres med Strandparken og nabokommunerne, samt i dialog med Staten, der også spiller en rolle i sikring af de danske kyster. Der er påbegyndt et samarbejde med kommunerne langs Køge Bugt og Strandparken i forhold til udarbejdelse af risikostyringsplan og kystsikring. Dette søges sammentænkt med visionsplanen. I samarbejde med interessenterne i Strandparken; Hvidovre, Brøndby, Vallensbæk og Greve Kommuner arbejdes der på et visionsprojekt af Strandparken, der skal udvide aktivitets- og opholdsmulighederne og samtidig sikre hensynet til naturen og styrke sikringen af kysten. Herudover ønskes det at styrke forbindelsen på tværs af strandparken fra Hvidovre til Greve samt forbindelsen mellem Strandparken og de bagvedliggende byer.

Pile Mølle Naturpark

Ishøj Forsyning og Ishøj Kommune har lang tradition for at skabe nye visionære klimatilpasningsprojekter i tæt samskabelse. De anlæg, der skal sikre borgere mod oversvømmelser, er kendetegnet ved at optage store arealer og har desuden indflydelse på både de rekreative og biologiske tilbud i kommunen. Visionen for Pile Mølle Park er at skabe et nyt rekreativt landskab, som på sigt bliver en del af en forbindelse mellem Landsbyskoven, Lille Vejleådal og Ishøj Søpark.

Klimaparken

Ishøj byråd vedtog i september 2015 helhedsplanen for "Det Lille Erhvervsområde". Området vil i fremtiden rumme både almene og ejerboliger i forskellige størrelser, og rumme et bredt udsnit af

borgere i Ishøj. Man har fra start ønsket at benytte klimatilpasningen som et synligt og karaktergivende element i området. Derfor er der lavet et særskilt klimaprojekt.

Klimaprojektet er et fælles projekt mellem Ishøj Forsyning og Ishøj Kommune, der kan danne præcedens for Ishøjs tilgang til klimatilpasning på veje, og fastlægge fremtidige projektformer og standarder for, hvad man som borger kan forvente at møde i byrummet, når man gennem begrønning imødekommer klimaets forandringer.